

Specjaliści z CO do lekarzy rodzinnych: bądźcie czujni i dociekliwi [1]

O wikszość czujność wobec zgłaszanych przez pacjentów objawów mogących sygnalizować chorobę nowotworową, dokądny wywiad pod kątem występowania nowotworów w rodzinie, wykorzystywanie danych epidemiologicznych do określania grup pacjentów zagrożonych nowotworami złośliwymi i przedwczesną umieralnością? apelowali do lekarzy rodzinnych przedstawiciele Wiłtokrzyskiego Centrum Onkologii podczas XVI Kongresu Medycyny Rodzinnej w Kielcach.

- Ocena stanu zdrowia ludności pomaga w wytyczeniu właściwej drogi w opiece zdrowotnej. Choroby nowotworowe stają się chorobami przewlekłymi, ale rośnie zachorowalność na nowotwory. Dlatego onkologia musi wyjść w teren, tworzyć filie i współpracować z lekarzami w powiatach – mówi profesor Stanisław Gózd, dyrektor Wiłtokrzyskiego Centrum Onkologii podkreślając wagę sprawnej komunikacji. Dla usprawnienia przepływu informacji pomiędzy lekarzami a Centrami Onkologii funkcjonuje portal ONKOline.pl. – My nigdy nie odsyłamy pacjentów, nawet jeśli lekarz rodzinny tylko podejrzewa chorobę nowotworową. Od czujności lekarza, do którego pacjent trafia w pierwszej kolejności, zależy jego zdrowie i życie – dodaje profesor Gózd.

Według dr hab. Pawła Rybojady, kierownika Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej CO niedocenionym zagrożeniem jest rak płuca, obecnie pierwsza przyczyna zgonów z powodu chorób nowotworowych wśród kobiet w Polsce. – To nowotwór tytoniowy, 80-90 proc. zachorowań spowodowanych jest paleniem papierosów. Nawet po ponad 16 latach od zaprzestania palenia ryzyko zachorowania na raka płuca jest czterokrotnie wyższe niż u osób, które nigdy nie paliły – mówi. – Na zwiększone ryzyko zachorowania naraża również bierne palenie. Na raka płuca chorują ludzie, przy których rodzice palili papierosy. Nasz najmłodszy pacjent miał 18 lat.

Rak płuca nie jest nowotworem dziedzicznym, ale rodzinnym, to znaczy, że jeśli w rodzinie wystąpi ten lub inne nowotwory, ryzyko zachorowania jest większe. – Dlatego warto pytać pacjenta, który zgłasza takie dolegliwości jak kaszel, krwiotłucie, duszność o zachorowania na nowotwory w jego rodzinie. Można skierować go na rtg klatki piersiowej, to dobre, niestety zbyt rzadko wykonywane w Polsce badanie. Dobrze sprawdza się również tomografia komputerowa z kontrastem – podpowiada. Przypomina, że rak płuc może dawać objawy niespecyficzne, np. zaciekanie z zatok, krwawienie z przewodu pokarmowego. – Jeśli mamy podejrzenia, można skierować pacjenta na konsultację – radzi.

Także dr Artur Kowalik, kierownik Zakładu Diagnostyki Molekularnej w CO apelował, żeby lekarze rodzinni częściej pytali pacjentów o występowanie nowotworów w rodzinie i kierowali ich na diagnostykę molekularną. Jest to szczególnie ważne w przypadku raka jajnika, na którego zapada rocznie 4 tys. kobiet w Polsce, a blisko 3 tys. umiera z tego powodu. CO prowadzi już metodę masowego sekwencjonowania genów do celów klinicznych. Wychwycenie mutacji w obrębie genu BRCA1 i BRCA2 może uratować życie kobietom z tej rodziny. – Pacjentki, u których wykonaliśmy taką diagnostykę, są objęte opieką poradni genetycznej i odpowiednim programem badań profilaktycznych – tłumaczy.

Pomoc w precyzowaniu zagrożeń onkologicznych może służyć lekarzom rodzinnym również epidemiologia nowotworów. Analizując dane liczbowe dotyczące zachorowalności, zgonów, struktury wiekowej, można określić kohorty zagrożonych nowotworami złośliwymi i przedwczesną umieralnością. Dr Paweł Macek, kierownik Zakładu Epidemiologii i Walki z Rakiem CO tłumaczy to na przykładzie raka płuca. W Polsce obserwuje się w latach 1999 – 2013 spadek przedwczesnej umieralności mężczyzn i wzrost przedwczesnej umieralności kobiet, bo mężczyźni, którzy zaczęli palić w latach 90, potem masowo rzucali palenie i część z nich już zakończyła walkę z rakiem płuca, natomiast teraz chorują kobiety (bo rośnie liczba palących kobiet). – Wykorzystując dane epidemiologiczne, możemy ocenić zagrożenie na poziomie powiatu i prowadzić działania profilaktyczne, żeby zmniejszyć ryzyko przedwczesnej umieralności.

[2]

[3]

[4]

[5]

[6]

Aktualności

Source

URL:<https://onkol.kielce.pl/pl/aktualnosci/specjalisci-z-sco-do-lekarzy-rodzinnych-badzcie-czujni-i-dociekliwi?mini=2021-07>

Links

[1] <https://onkol.kielce.pl/pl/aktualnosci/specjalisci-z-sco-do-lekarzy-rodzinnych-badzcie-czujni-i-dociekliwi> [2]

https://onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/img_8346.jpg [3]

https://onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/img_8351.jpg [4]

https://onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/img_8359.jpg [5]

https://onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/img_8367.jpg [6]

https://onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/img_8369.jpg